

گزارش ویژه جنگ | شماره ششم

تنگنای جهانی؛ از محاصره بنادر ایران تا سقوط بازارهای بین المللی

وقتی ترامپ علیه اقتصاد جهان اعلان جنگ کرد

شکست مذاکرات اسلام آباد، دونالد ترامپ را به سمت افراطی‌ترین گزینه ممکن سوق داد: **محاصره کامل دریایی ایران**. این شماره «گزارش ویژه جنگ» به کالبدشکافی پیامدهای این دستور می‌پردازد؛ تصمیمی که تنها چند ساعت پس از ابلاغ، بازارهای بورس جهانی را به لرزه درآورد و قیمت نفت را به مرز ۱۰۰ دلار بازگرداند.

در این شماره، با تکیه بر گزارش‌های اختصاصی سی‌ان‌ان، آسوشیتدپرس، سی‌ان‌بی‌سی و تایمز لندن، نشان می‌دهیم که چگونه بریتانیا و سایر متحدان ناتو از همراهی با ترامپ در محاصره ایران سر باز زده‌اند. ما بررسی می‌کنیم که چگونه ایران با دکترین «امنیت برای همه یا هیچ‌کس»، کل بنادر منطقه را به سیل تبدیل کرده و چگونه این بن‌بست نظامی، جهان را در آستانه یک فاجعه امنیت غذایی و رکود اقتصادی عمیق قرار داده است.

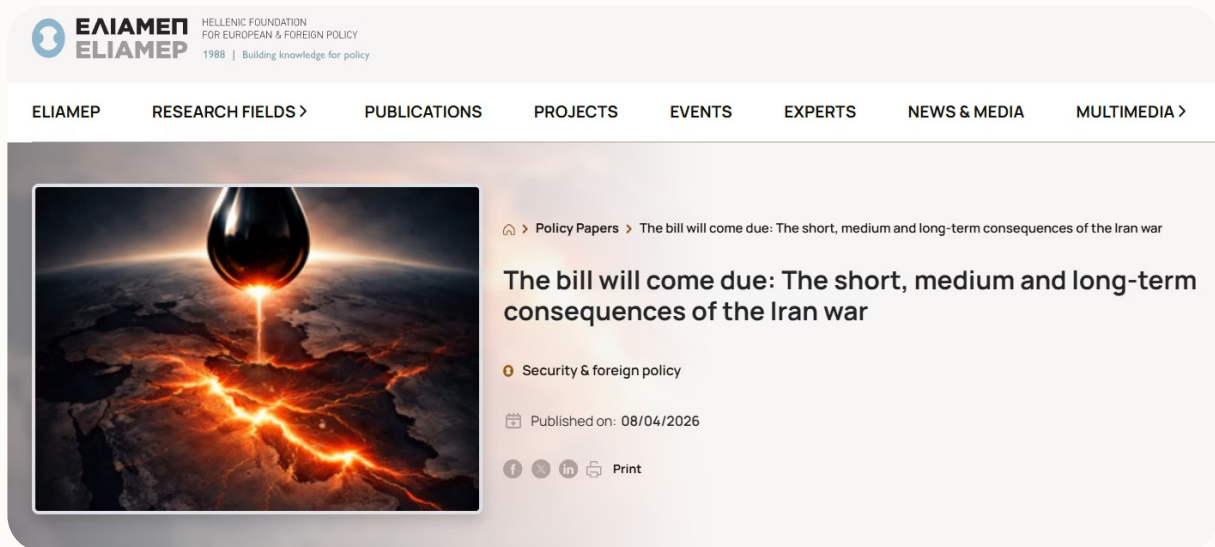

هدف این شماره تبیین این واقعیت است: ایران با دست گذاشتن بر «شریان‌های حیاتی جهان»، آمریکا را در تله‌ای گرفتار کرده که هرگونه فشار بیشتر در آن، منجر به فروپاشی اقتصاد کل جبهه غربی خواهد شد.

تحلیل‌ها و پیشنهادات مندرج در این بولتن، منعکس‌کننده دیدگاه‌های هیچ مرجع یا نهاد رسمی در ایران نیست و صرفاً یک «گزارش دیده‌بانی» می‌باشد. محتوای این گزارش بر اساس پایش مستمر رسانه‌های بین‌المللی و درک شهودی از فضای رسانه‌ای غرب تدوین شده است. با توجه به آغاز رسمی محاصره دریایی، وقوع درگیری‌های مستقیم در پهنه آبی منطقه بسیار محتمل است.

خارج از بحث

در این بخش، به سراغ گزارش‌ها یا مقالاتی می‌رویم که اگرچه مستقیماً با تیترا اصلی این شماره (محاصره دریایی) در ارتباط نیستند، اما به دلیل عمق استراتژیک و تحلیل لایه‌های پنهان بحران، نادیده گرفتن آن‌ها خطایی راهبردی است. این مطالب ممکن است لزوماً «خبر روز» نباشند، اما «روندساز» هستند و تصویری جامع‌تر از آینده نظم منطقه و هزینه‌های بلندمدت جنگ برای جبهه غربی ارائه می‌دهند.

این گزارش از اندیشکده **ELIAMEP** (بنیاد یونانی سیاست اروپایی و خارجی)، با وجود اینکه تاریخ انتشار آن چند روز پیش (۸ آوریل/ 19 فروردین 1405) است، داده‌های آن برای تبیین ابعاد «محاصره دریایی» در شماره ششم بولتن بسیار حیاتی و کاربردی است.

درباره منبع (ELIAMEP)

بنیاد سیاست اروپایی و خارجی یونان، یکی از معتبرترین اندیشکده‌های اتحادیه اروپا است که به عنوان بازوی فکری بروکسل در حوزه مدیترانه و خاورمیانه عمل می‌کند. تحلیل‌های این مرکز مستقیماً بر سیاست‌های امنیتی و اقتصادی اروپا تأثیرگذار است.

درباره نویسنده:

(دکتر آندریاس جی. هاتزدیمتراكيس)

پژوهشگر ارشد این بنیاد و مدیر مؤسسه جنگ اروپا (OPEWI) که متخصص تحلیل پیامدهای بلندمدت درگیری‌های نظامی بر زنجیره تأمین جهانی است.

چکیده گزارش: «صورت حساب صادر شد؛ فروپاشی نظم ۵۰ ساله و ظهور ایران مقتدر»

این گزارش استدلال می‌کند که جنگ ۲۰۲۶ ایران، زخمی عمیق و دائمی بر پیکر اقتصاد و سیاست جهان بر جای گذاشته که با هیچ آتش بسی ترمیم نمی‌شود. نویسنده معتقد است تمرکز رسانه‌ها بر نفت ۱۲۶ دلاری، باعث شده فاجعه‌ای بزرگتر، یعنی «بحران امنیت غذایی جهانی»، دیده نشود.

شکاف تحلیلی خطرناک

در حالی که توجه افکار عمومی جهان به «شوکی لحظه‌ای انرژی» و نفت ۱۲۶ دلاری جلب شده، یک «شکاف تحلیلی» خطرناک در مورد خسارات ساختاری و عمیق این جنگ وجود دارد.

فرسایش بنیادین نظم جهانی

جنگ ایران موجب فرسایش بنیادین نظم جهانی شده است؛ فرآیندی که با فروپاشی سیستم بیمه دریایی در خلیج فارس آغاز شد. این اختلال تنها محدود به ۲۰ درصد نفت جهان نیست، بلکه انتقال یک سوم «کودهای شیمیایی» تجاری جهان از تنگه هرمز را نیز متوقف کرده است.

بحران امنیت غذایی در راه است

از آنجا که چرخه‌های کشاورزی غیرقابل تغییر هستند، این وقفه در تأمین مواد اولیه، خود را به صورت «نابودی محصول» در ۴ تا ۶ ماه آینده و «بحران حاد امنیت غذایی» در ۶ تا ۱۲ ماه آینده در جنوب آسیا و آفریقا نشان خواهد داد.

پایان پیمان «انرژی در برابر امنیت»

این درگیری عملاً پیمان ۵۰ ساله «انرژی در برابر امنیت» میان آمریکا و کشورهای عربی خلیج فارس را به پایان رسانده است. اکنون پادشاهی‌های منطقه، واشینگتن را نه به عنوان یک «حامی»، بلکه به عنوان یک «منبع غیرقابل پیش‌بینی بودن» می‌بینند.

این تغییر نگرش باعث شده کشورهای منطقه به سمت راهبرد «چندجانبه‌گرایی امنیتی» و ائتلاف با چین، هند و روسیه حرکت کنند. همچنین، امنیت آب آشامیدنی که بیش از ۹۰ درصد آن در کشورهای مثل قطر و کویت به «آب شیرین کن‌های ساحلی» وابسته است، به عنوان یک متغیر نظامی جدید ظهور کرده که در برابر پهپادهای ایران به شدت آسیب‌پذیر است.

- ❑ در نهایت، گزارش هشدار می‌دهد که تغییرات ایجاد شده در جغرافیای انرژی و حرکت اروپا به سمت «کربن‌زدایی اجباری» دائمی خواهند بود. حتی اگر آتش بس پایدار برقرار شود، نظم سابق خاورمیانه باز نخواهد گشت.

نکات کلیدی و تکان دهنده گزارش

مرگِ پیمان «انرژی در برابر امنیت»

معامله ۵۰ ساله آمریکا و اعراب (حمایت نظامی در برابر نفت ارزان) نابود شده است. اکنون کشورهای عربی، واشینگتن را نه یک «حامی»، بلکه یک «منبع بی‌ثباتی» می‌بینند که بدون مشورت با آن‌ها جنگ راه انداخته و امنیت‌شان را به خطر انداخته است.

بحران پنهان کود و غذا

یک سوم تجارت جهانی کودهای شیمیایی از تنگه هرمز می‌گذرد. اختلال در این مسیر، ۴ تا ۶ ماه دیگر منجر به نابودی محصولات کشاورزی و ۶ تا ۱۲ ماه دیگر منجر به «قحطی و شورش» در جنوب آسیا و آفریقا خواهد شد. این یعنی ایران ماشه‌ی امنیت غذایی میلیاردها نفر را در دست دارد.

تغییر ابدی نقشه انرژی

غول‌های آسیایی (چین و هند) در حال بستن قراردادهای ۲۰ ساله با روسیه و استرالیا هستند تا برای همیشه نفوذ آمریکا در مسیرهای دریایی را بی‌اثر کنند.

آسیب‌پذیری مطلق آبی

بیش از ۹۰ درصد آب آشامیدنی کشورهای خلیج فارس از دستگاه‌های آب‌شیرین‌کن تأمین می‌شود. تأسیسات آب‌شیرین‌کن که ۹۹ درصد آب قطر و ۷۰ درصد آب عربستان را تأمین می‌کنند، در خط مقدم آسیب‌پذیری در برابر تسلیحات متعارف ایران قرار گرفته‌اند.

ذخایر استراتژیک؛ مسکنی کوتاه‌مدت

۴۰۰ میلیون بشکه نفتی که آمریکا و آژانس بین‌المللی انرژی آزاد کردند، تنها برای چند هفته زمان می‌خرد و یک «بافر یک‌بار مصرف» است، نه یک راه حل.

سیم تله به جای سپر

پایگاه‌های آمریکا (مانند العدید در قطر با ۱۰ هزار نیرو) اکنون به جای تأمین امنیت، به «آهنربای جذب حملات تلافی‌جویانه ایران» تبدیل شده‌اند که زیرساخت‌های غیرنظامی میزبان را تهدید می‌کند.

نظر کارشناس: ایران در برابر محاصره و در آستانه نظم جدید چه کند؟

بر اساس داده‌های ELIAMEP، ایران باید استراتژی «رهبری جبهه مظلومان اقتصادی» را دنبال کند:

1 استفاده از «سلاح کود» علیه ترامپ

ایران باید به کشورهای جنوب آسیا و آفریقا (هند، پاکستان، اتیوپی و ...) پیام دهد که: «ما آماده ارسال کود شیمیایی برای نجات مزارع شما هستیم، اما محاصره دریایی آمریکا مانع ماست.» این کار موج عظیمی از فشار بین‌المللی را در سازمان ملل علیه ترامپ ایجاد می‌کند.

2 تهدید غیرمستقیم «آب شیرین کن‌ها»

ایران باید با تکیه بر این گزارش، به همسایگان بفهماند که در صورت تداوم همراهی با محاصره آمریکا، پایداری حیات (آب آشامیدنی) آن‌ها در خطر خواهد بود. این «بازدارندگی زیستی» سریع‌تر از هر مذاکره‌ای آن‌ها را وادار به مخالفت با ترامپ می‌کند.

3 تثبیت قراردادهای «یوآنی و روپیه‌ای»

حالا که هند و چین در حال تغییر مسیرهای انرژی هستند، ایران باید قراردادهای تهاتری درازمدت با آن‌ها ببندد تا محاصره دلاری آمریکا برای همیشه بی‌اثر شود.

4 مدیریت «شکاف اروپا-آمریکا»

ایران باید با استفاده از تمایل اروپا برای «خودمختاری استراتژیک» (که در گزارش ذکر شد)، پیشنهاد دهد که در ازای دور زدن محاصره آمریکا، امنیت انرژی اروپا را تضمین می‌کند.

POLITICS • 7 MIN READ

Trump's strait blockade risks another serious blow to the global economy

4 HR AGO

PUBLISHED APR 13, 2026, 12:01 AM ET

Analysis by Stephen Collinson

گزارش شماره یک

24 فروردین 1405

تاریخ انتشار: APR 13, 2026

مقاله تحلیلی شبکه سی ان ان به بررسی قمار جدید ترامپ، یعنی «محاصره دریایی»، و پیامدهای معکوس آن برای واشینگتن می پردازد.

درباره منبع (CNN)

شبکه سی ان ان به عنوان رسانه جریان اصلی آمریکا، معمولاً دیدگاهی منتقدانه نسبت به نوسانات رفتاری ترامپ دارد. این گزارش بازتاب دهنده نگرانی های نخبگان اقتصادی و سیاسی واشنگتن از تبعات «محاصره خودخواسته» اقتصاد جهانی است.

درباره نویسنده (Stephen Collinson)

استفن کالینسن، خبرنگار ارشد حوزه سیاست در سی ان ان است که سابقه پوشش پنج انتخابات ریاست جمهوری آمریکا را دارد. او متخصص کالبدشکافی تصمیمات کاخ سفید و تحلیل پیامدهای انتخاباتی سیاست خارجی آمریکاست.

چکیده گزارش: «قمار محاصره؛ وقتی ترامپ طناب را بر گردن اقتصاد آمریکا سفت می کند»

این گزارش تأکید می کند که شکست مذاکرات اسلام آباد، ترامپ را به سمت گزینه ای سوق داده که نه تنها پیروزی او را تضمین نمی کند، بلکه ریسک های پیش بینی نشده ای دارد. ترامپ دستور «محاصره کامل بنادر ایران» را صادر کرده تا مانع از درآمدزایی تهران و دریافت عوارض در تنگه هرمز شود. اما واکنش بازارها فوری و ترسناک بود: قیمت نفت بلافاصله ۸ درصد جهش کرد و به ۱۰۴ دلار رسید.

نکات کلیدی اعترافات CNN:

شکست باور «قدرت مطلق»

بن بست اسلام آباد ثابت کرد که برخلاف تصور ترامپ، قدرت نظامی آمریکا نتوانسته اراده ایران را بشکند. ایران نه تنها خود را بازنده جنگ نمی داند، بلکه با کارتی جدید (کنترل هرمز) پشت میز نشسته است.

استراتژی مبهم «همه یا هیچ»

ترامپ طرح محاصره را «همه یا هیچ» (All in, All out) نامیده، اما در توضیح جزئیات آن ناتوان بوده است. این ابهام باعث سردرگمی متحدان و بازارهای جهانی شده است.

خودزنی اقتصادی

در حالی که تورم آمریکا به ۳.۳ درصد رسیده و قیمت بنزین از ۴ دلار عبور کرده، محاصره دریایی عملاً بنزین ریختن روی آتش تورم داخلی آمریکا در آستانه انتخابات است.

خطر برخورد با چین

هرگونه تلاش آمریکا برای متوقف کردن کشتی‌های چینی که با ایران توافق کرده‌اند، می‌تواند نشست استراتژیک ماه آینده ترامپ با «شی جین پینگ» را به یک تقابل نظامی تبدیل کند.

خلاصه راهبردی و کاربردی

✓ پایان ناموفقِ بمباران

سی‌ان‌ان صراحتاً می‌گوید که شش هفته بمباران سنگین، هیچ دستاورد استراتژیکی نداشته و موضع ایران از پیش از جنگ تاکنون تغییری نکرده است.

✓ محاصره به مثابه «سپر انسانی اقتصادی»

ترامپ برای پرهیز از اعزام نیروی زمینی (که منجر به تلفات سربازان می‌شود)، به محاصره دریایی روی آورده، اما هزینه این کار را مردم آمریکا در پمپ‌بنزین‌ها می‌پردازند.

✓ اعتراف به بقای نظام

گزارش می‌گوید علیرغم ترورها و بمباران‌ها، نظام ایران «زنده و سرسخت» مانده و توانسته است ابرقدرت را در یک «جنگ بی‌پایان» گرفتار کند.

نظر کارشناس: ایران در برابر محاصره دریایی چه کند؟

بر اساس تحلیل شبکه سی‌ان‌ان، نقطه ضعف ترامپ «بازار انرژی» و «ترس از درگیری با قدرت‌های بزرگ» است. پیشنهادات راهبردی عبارتند از:

01

استفاده از «کارت چین»

ایران باید با تضمین عبور امن برای تانکرهای چینی، آمریکا را در موقعیت دشواری قرار دهد؛ یا آمریکا باید اجازه عبور به چین بدهد (که به معنای شکست محاصره است) یا باید با چین درگیر شود (که به معنای خودکشی سیاسی برای ترامپ خواهد بود).

03

بهره‌برداری از ابهام در «تنگه»

همان‌طور که سناتور وارنر گفت، محاصره بنادر ایران لزوماً منجر به باز شدن تنگه نمی‌شود. ایران باید نشان دهد که تنگه تنها زمانی باز می‌شود که «امنیت و اقتصاد ایران» تضمین گردد.

02

جنگ روانی با «قیمت نفت»

رسانه‌های ایران باید بر عدد ۱۰۴ دلار مانور دهند. پیام به مردم آمریکا این باشد: «هر روز محاصره ایران، به معنای گران‌تر شدن یک دلاری بنزین در واشنگتن است؛ این جنگ ترامپ علیه جیب شماست.»

04

فرسایش ناوگان آمریکا

محاصره دریایی مستلزم حضور نزدیک ناوهای آمریکایی در نقاط ثابت است. این «سیل‌های ثابت» فرصتی عالی برای عملیات‌های ایزابی پهپادی و قایق‌های تندرو فراهم می‌کند تا هزینه ماندگاری آمریکا را افزایش دهد.

گزارش شماره دو

24 فروردین 1405

تاریخ انتشار: APR 13, 2026

این گزارش کوتاه اما پراهمیت از خبرگزاری آسوشیتدپرس (AP) که از دفتر توکیو مخابره شده است، «تبلرزه» بازارهای جهانی را بلافاصله پس از اعلام خبر محاصره دریایی ایران توسط ترامپ به تصویر می‌کشد.

چکیده گزارش: «سقوط بورس‌ها و جهش نفت؛ واکنش وحشت‌زده بازارها»

این گزارش فاش می‌کند که بلافاصله پس از شکست مذاکرات اسلام‌آباد و دستور ترامپ برای آغاز محاصره بنادر ایران (ساعت ۵:۳۰ بعدازظهر به وقت تهران)، بازارهای جهانی وارد فاز ریزش شدند.

1%

سقوط بورس‌های جهانی

شاخص‌های بورس در ژاپن (نیکی)، آلمان (داکس)، فرانسه (کاک) و بریتانیا (فوتسی) همگی بین ۰.۴ تا ۱ درصد سقوط کردند.

7.4%

جهش قیمت نفت

نفت خام آمریکا و نفت برنت با یک جهش ناگهانی ۷.۴ درصدی، مجدداً از مرز ۱۰۲ تا ۱۰۳ دلار عبور کرد.

تحلیلگران هشدار می‌دهند که شکست دیپلماسی و روی آوردن به محاصره نظامی، جهان را وارد دوره‌ای طولانی از تلاطم اقتصادی کرده است که در آن «بحران انرژی» بزرگترین نگرانی کشورهاست.

خلاصه راهبردی و کاربردی

سلاح قیمت

ایران ثابت کرده است که حتی بدون شلیک یک گلوله جدید، تنها با «بن بست در مذاکرات»، می تواند میلیاردها دلار از ارزش بازارهای بورس جهانی را ذوب کند.

فشار بر متحدان آسیایی و اروپایی

ریزش بورس در توکیو، پاریس و لندن نشان می دهد که متحدان آمریکا بیش از آنکه نگران امنیت خلیج فارس باشند، نگران «فروپاشی سبد هزینه» شهروندان خود هستند.

بی اثری محاصره در کوتاه مدت

بازار با گران کردن نفت نشان داد که به طرح محاصره ترامپ برای «کاهش قیمت ها» اعتمادی ندارد و آن را عاملی برای تشدید بحران عرضه می بیند.

نظر کارشناس: ایران در برابر این تلاطم چه کند؟

گزارش AP نشان می دهد که «اقتصاد جهانی» پاشنه آشیل جبهه غربی است. پیشنهاد راهبردی برای ایران:

استمرار «ابهام فعال»: ایران نباید برای آرام کردن بازارها عجله کند. حفظ قیمت نفت بالای ۱۰۰ دلار، بهترین اهرم فشار بر دولت ترامپ در آستانه انتخابات است. ایران باید نشان دهد که «امنیت بازار انرژی» تنها از مسیر «لغو کامل تحریم ها» می گذرد.

Blockading the Strait: How Donald Trump's latest strategy could cost Australians

The US leader has threatened to escalate the war on Iran with a naval blockade that experts warn could be economically disastrous.

گزارش شماره سه

24 فروردین 1405

تاریخ انتشار: APR 13, 2026

سومین گزارش بر اساس مقاله تحلیلی شبکه **SBS استرالیا** تهیه شده است. این گزارش از زاویه‌ای متفاوت، تأثیرات کمرشکن محاصره دریایی ایران بر متحدان دوردست آمریکا (مانند استرالیا) و تهدید ایران به گسترش جنگ به «باب‌المندب» را بررسی می‌کند.

درباره منبع: SBS News (استرالیا) شبکه SBS یکی از دورسانه دولتی و اصلی استرالیا است که تمرکز ویژه‌ای بر تحلیل‌های بین‌المللی و اقتصادی دارد. گزارش‌های این شبکه به دلیل بی‌طرفی نسبی و بررسی تأثیر بحران‌های جهانی بر زنجیره تأمین و معیشت متحدان آمریکا، در میان نخبگان اقیانوسیه و شرق آسیا مرجعیت بالایی دارد.

چکیده گزارش: «گردابِ مرگبار در هرمز و کابوسی رکود در کانبرا»

این گزارش فاش می‌کند که دستور ترامپ برای محاصره بنادر ایران، بلافاصله قیمت نفت برنت را به رقم وحشتناک ۱۴۶ دلار در هر بشکه رسانده است. استرالیا به عنوان متحد نزدیک آمریکا، اکنون در آستانه یک «رکود اقتصادی عمیق» قرار گرفته است؛ چرا که ۸۵ درصد سوخت خود را وارد می‌کند.

نکات کلیدی و راهبردی:

هشدار «گردابِ مرگبار»

سپاه پاسداران در واکنشی تند اعلام کرده است که ترافیک استراتژیک منطقه را در کنترل کامل دارد و هر دشمنی که این حاکمیت را به چالش بکشد، در یک «گردابِ مرگبار» گرفتار خواهد شد.

تهدید به بستن «باب‌المندب»

دکتر جسی موریز از دانشگاه ملی استرالیا هشدار می‌دهد که در پاسخ به محاصره ترامپ، ایران گزینه‌ی «بستن تنگه باب‌المندب» (توسط انصارالله یمن) را روی میز دارد. این اقدام به معنای قطع ۱۲ درصد دیگر از تجارت جهانی و تبدیل بحران به یک «فاجعه تمام‌عیار» است.

فلج شدن صنایع غیرنفتی

اختلال در هرمز تنها به نفت محدود نمی‌شود؛ صادرات کود شیمیایی، هلیوم (حیاتی برای نیمه‌هادی‌ها) و اوره متوقف شده است که منجر به کمبود جهانی کانتینر و جهش نرخ کرایه حمل‌ونقل دریایی شده است.

بن‌بستِ دروغین

در حالی که ترامپ مدعی است محاصره فقط علیه ایران است، سنتکام صراحتاً اعلام کرده که نمی‌تواند امنیت کشتی‌های غیرایرانی را تضمین کند؛ این یعنی تعطیلی عملی کل خلیج فارس.

استراتژی «محاصره در برابر محاصره»

اهرم باب المندب به عنوان مکمل هرمز، آمریکا را در موقعیتی قرار داده که هیچ راه فراری برای تأمین انرژی ندارد.

توسعه بحران فراتر از منطقه

ایران موفق شده امنیت معیشتی دورترین متحدان آمریکا (استرالیا) را به رفتارهای ترامپ گره بزند. نرخ تورم ۷.۵ درصدی در استرالیا، فشار غیرمستقیم تهران به واشینگتن است.

تغییر در ساختار تجارت جهانی

کارشناسان معتقدند این جنگ باعث «منطقه‌ای شدن» تجارت و پایان جهانی‌سازی به سبک غربی خواهد شد که در درازمدت به سود کشورهای خودکفا (مانند ایران) و به ضرر کشورهای واردکننده (مانند استرالیا و ژاپن) است.

پایان اعتبار بازدارندگی آمریکا

قالیباف پس از بازگشت از اسلام‌آباد صراحتاً گفت: «ایران در برابر هیچ تهدیدی سر خم نمی‌کند»؛ این یعنی محاصره نظامی آمریکا نتوانسته بر اراده سیاسی ایران تأثیر بگذارد.

نظر کارشناس: ایران در برابر فشار محاصره چه کند؟

02

01

تثبیت «عوارض عبور» به عنوان جایگزین نفت

ایران باید نشان دهد که حتی اگر آمریکا صادرات نفتش را ببندد، ایران از طریق دریافت عوارض از تانکرهای غیرمتخاصم (چین/هند) درآمد خود را حفظ می‌کند.

فعال سازی اهرم «باب المندب»

ایران باید به صورت غیررسمی سیگنال دهد که هرگونه درگیری در محاصره بنادرش، بلافاصله منجر به ناامنی در دریای سرخ خواهد شد. این کار «هزینه بیمه کشتی‌ها» را در کل جهان منفجر می‌کند و متحدان آمریکا را علیه ترامپ می‌شوراند.

03

نمایش «اقتدار در گرداب»

انجام مانورهای کوچک و سریع توسط قایق‌های تندرو در مجاورت ناوهای آمریکایی که در حال اجرای محاصره هستند، با هدف نشان دادن آسیب‌پذیری آن‌ها در فواصل نزدیک.

ECONOMY

Hormuz blockade could deepen world's worst energy crisis — and risk a dangerous misstep

PUBLISHED MON, APR 13 2026 2:32 AM EDT | UPDATED 4 HOURS AGO

Anniek Bao
@IN/ANNIEK-BAO-460A48107/
@ANNIEKBYX

SHARE

گزارش شماره چهار

24 فروردین 1405

تاریخ انتشار: APR 13, 2026

این گزارش از شبکه **CNBC**، ابعاد اقتصادی محاصره دریایی را از منظر بازارهای جهانی و زنجیره تأمین بررسی می‌کند. این متن اقرار می‌کند که جهان با «بدترین شوک انرژی در تاریخ» روبروست و قمار ترامپ می‌تواند کل اقتصاد بین‌الملل را به نابودی بکشاند.

درباره منبع (CNBC)

شبکه سی‌ان‌بی‌سی معتبرترین رسانه اقتصادی جهان است که نبض بازارهای مالی، بورس و انرژی را رصد می‌کند. گزارش‌های این شبکه مستقیماً توسط سرمایه‌گذاران و سیاست‌گذاران اقتصادی در وال استریت و بانک‌های مرکزی جهان دنبال می‌شود.

درباره نویسنده (Anniek Bao)

خبرنگار ارشد حوزه اقتصاد و تجارت در آسیا که تخصص ویژه‌ای در بررسی پیوندهای اقتصادی چین با منطقه خاورمیانه و تأثیر تنش‌های سیاسی بر بازارهای مالی دارد.

چکیده گزارش: «قمار در بشکه باروت؛ هرمز در آستانه انفجار قیمت‌ها»

این گزارش تأکید می‌کند که دستور ترامپ برای محاصره بنادر ایران، امیدها برای پایان جنگ را از بین برده و جهان را وارد دوره‌ای کرده است که در آن تریتا پارسی (نایب‌رئیس مؤسسه کوئینسی) قیمت ۱۵۰ دلاری را برای هر بشکه نفت پیش‌بینی می‌کند. بلافاصله پس از اعلام این خبر، ترافیک تانکرها در تنگه هرمز متوقف شد و کشتی‌هایی که در حال خروج بودند، از ترس درگیری بازگشتند.

نکات کلیدی و تکان‌دهنده اعترافات CNBC:

هدف قرار گرفتن چین

چین بزرگترین خریدار نفت ایران است؛ محاصره دریایی عملاً تقابل مستقیم با پکن محسوب می‌شود. ترامپ حتی تهدید کرده است که اگر چین به ایران سلاح برساند، ۵۰ درصد تعرفه گمرکی جدید بر کالاهای چینی وضع خواهد کرد؛ اقدامی که می‌تواند به جنگ تجاری-نظامی میان دو ابرقدرت منجر شود.

بدترین شوک انرژی تاریخ

فاتح بیرویل (رئیس آژانس بین‌المللی انرژی) و دانیل یرگین (نایب‌رئیس S&P Global) متفق‌القول هستند که این بحران از شوک نفتی دهه ۱۹۷۰، جنگ ایران و عراق و حمله به کویت بزرگتر و خطرناکتر است.

فقدان وجاهت قانونی

کارشناسان حقوقی به CNBC گفته‌اند که طبق قوانین بین‌الملل، آمریکا هیچ حق قانونی برای بستن یا مداخله در تردد یک تنگه بین‌المللی ندارد و این اقدام یک «دزدی دریایی رسمی» تلقی می‌شود.

بحران هلیوم و نیمه‌هادی‌ها

محاصره هرمز فقط به نفت مربوط نیست؛ صادرات هلیوم (حیاتی برای ساخت تراشه‌های کامپیوتری) و کود شیمیایی نیز متوقف شده‌اند که به معنای خارج شدن تورم جهانی از کنترل در آینده نزدیک است.

خلاصه راهبردی و کاربردی

اهرم «حقوق بین الملل»

ایران می‌تواند در مجامع بین‌المللی، آمریکا را به عنوان ناقض اصلی قوانین دریانوردی معرفی کند و کشورهای متضرر (مانند هند و ژاپن) را علیه واشینگتن متحد سازد.

محاصره علیه وال استریت

محاصره‌ای که قرار بود ایران را به زانو درآورد، در حال ذوب کردن سرمایه‌های بورس در نیویورک و توکیو است. بازارها با گران شدن ۸ درصدی نفت، به ترامپ «رأی عدم اعتماد» دادند.

کابوس نیمه‌هادی‌ها

تهدید تأمین هلیوم، صنایع پیشرفته غرب را هدف قرار داده است. ایران می‌تواند از این موضوع به عنوان اهرم فشار بر شرکت‌های بزرگ فناوری (Big Tech) آمریکا استفاده کند.

بن بست تاکتیکی

تحلیلگران معتقدند محاصره یک «تاکتیک فشار» برای بازگشت به مذاکرات است، اما هشدار می‌دهند که این حرکت می‌تواند به یک «چرخه مرگبار تصاعدی» منجر شود که در آن کنترل از دست ترامپ خارج گردد.

نظر کارشناس: ایران در برابر محاصره دریایی چه کند؟

بر اساس تحلیل CNBC، ایران باید بر روی «هزینه جهانی لجajt ترامپ» سرمایه‌گذاری کند:

02

01

جنگ روانی با «شوک ۱۵۰ دلاری»

رسانه‌های ایران باید مرتباً تحلیل‌های کارشناسان غربی درباره نفت ۱۵۰ دلاری را بازنشر کنند. هدف، ایجاد وحشت در مصرف‌کنندگان آمریکایی و اروپایی است تا دولت‌هایشان را برای عقب‌نشینی ترامپ تحت فشار بگذارند.

04

آمادگی برای «گرداب مرگبار»

همان‌طور که سپاه هشدار داده، ایران باید با انجام مانورهای هوشمند در نزدیکی خطوط محاصره، نشان دهد که هرگونه اشتباه محاسباتی آمریکا، قیمت نفت را به ۲۰۰ دلار خواهد رساند.

تحریک «جبهه شرقی»

ایران باید به چین و هند اطمینان دهد که آماده است نفت آن‌ها را با اسکورت ویژه یا روش‌های جایگزین تأمین کند. این کار آمریکا را مجبور می‌کند که یا با این دو قدرت درگیر شود و یا شکست محاصره را بپذیرد.

03

تثبیت روایت «دزد دریایی»

ایران باید با تکیه بر فقدان وجاهت قانونی محاصره، آمریکا را در انزوای حقوقی قرار دهد. پیام به جهان: «ایران امنیت هرمز را تأمین می‌کند، آمریکا آن را مختل کرده است.»

Why does Trump want to blockade the Strait of Hormuz?

The US has promised to stop ships entering the waterway after peace talks with Iran failed, but how would it work?

• NEW

President Trump declared the intention to blockade the strait after peace talks with Iran failed

JOSE LUIS MAGANA/AP

[Samer Al-Atrush](#), Middle East Correspondent, and [Steven Swinford](#), Political Editor

Monday April 13 2026, 11.00am BST, The Times

24 فروردین 1405

تاریخ انتشار: APR 13, 2026

گزارش تایمز لندن: «آخرین سنگر؛ چرا ترامپ به سیم آخر زد؟»

چکیده گزارش: این گزارش فاش می‌کند که هدف اصلی ترامپ از محاصره دریایی، هدف قرار دادن «رگ حیاتی اقتصاد ایران» یعنی صادرات نفت به چین و متوقف کردن سیستم «دریافت عوارض» توسط تهران است.

تایمز تأکید می‌کند که برخلاف تصور واشینگتن، این محاصره نه تنها ایران را به زانو در نمی‌آورد، بلکه خطر شعله‌ور شدن دوباره جنگ را به همراه دارد.

ایران بر اساس دکترین «امنیت برای همه یا هیچ‌کس»، تهدید کرده است که در صورت اجرای محاصره، تمام بنادر خلیج فارس و دریای عمان را هدف قرار خواهد داد.

نکته تکان‌دهنده این گزارش، امتناع قاطع بریتانیا از مشارکت در این محاصره است. «کی استارمر»، نخست‌وزیر انگلیس، صراحتاً اعلام کرده که اولویت لندن باز کردن تنگه برای کاهش قیمت انرژی است، نه ایجاد یک محاصره جدید که قیمت‌ها را باز هم بالاتر ببرد. این گزارش هشدار می‌دهد که این شکاف، روابط لندن و واشینگتن را به پایین‌ترین سطح تاریخی خود رسانده و احتمال خروج ترامپ از ناتو را دوچندان کرده است.

جمع‌بندی: «محاصره در برابر محاصره»

تحلیل جامع گزارش‌های این شماره ثابت می‌کند که «سلاح جغرافیا» در اختیار ایران، به شکلی مؤثر تمام ابزارهای «قدرت سخت» آمریکا را خنثی کرده است. واشینگتن اکنون با واقعیتی روبروست که در آن بمباران‌های شش هفته‌ای شکست خورده و محاصره دریایی نیز به جای تسلیم تهران، منجر به شورش متحدان (لندن و پاریس) شده است.

نتایج کلیدی برای مدیریت نبرد:

ایران؛ مدیر تورم جهانی

ایران اکنون با هر حرکت دفاعی در هرمز یا باب‌المندب، نرخ تورم در آمریکا و اروپا را جابجا می‌کند. این «قدرت تنظیم‌گری»، برتر از هر موشک بالستیکی عمل کرده است.

اثبات ناتوانی «قدرت سخت»

شش هفته بمباران نتوانست ایران را به عقب‌نشینی از حق غنی‌سازی و حاکمیت بر هرمز وادارد. محاصره دریایی فعلی، اعتراف غیرمستقیم آمریکا به شکست عملیات‌های هوایی است.

فرصت «ائتلاف انرژی»

ایران باید با استفاده از وضعیت اضطراری پیش‌آمده، توافقات درازمدت فروش انرژی با ارزهای غیردلاری را با قدرت‌های نوظهور تثبیت کند تا «پetroدلار» آخرین نفس‌های خود را در این بحران بکشد.

انزوای کامل آمریکا

مخالفت صریح حقوق‌دانان و وحشت متحدانی چون بریتانیا، استرالیا و ژاپن، نشان می‌دهد که در صورت تداوم محاصره، آمریکا به عنوان «مخل نظم جهانی» شناخته خواهد شد، نه ایران.

نتیجه نهایی: ایران باید با حفظ «آرامش مقتدرانه» و تداوم مدیریت نظامی بر هرمز، اجازه دهد فشار خردکننده قیمت‌ها، دولت ترامپ را به سمت پذیرش «توافق عادلانه» در اسلام‌آباد سوق دهد. درواقع ایران موفق شده است نبرد را از سطح نظامی به سطح «بقای سیستمیک» ببرد. در این سطح، آمریکا به دلیل وابستگی‌های جهانی‌اش، آسیب‌پذیرتر از ایران است. راهبرد پیروزی در این شماره، حفظ «پایداری در محاصره» و «تصاعد هوشمندانه ناامنی اقتصادی» برای رقیب است تا ترامپ مجبور شود میان «خروج از ناتو و فروپاشی وال استریت» یا «پذیرش شروط ده‌گانه ایران»، یکی را انتخاب کند.